

ANONIEM BINDEND ADVIES

Partijen : A te B, in haar hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordiger van
E tegen N.V. C te D
Zaak : Geneeskundige zorg, HPV-vaccinatie ter voorkoming van baar-
moederhalskanker
Zaaknummer : 2009.01056
Zittingsdatum : 7 oktober 2009

1. Partijen

A te B, hierna te noemen: verzoekster, in haar hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordiger van E, hierna te noemen: verzekerde,

tegen

C te D, hierna te noemen: de ziektekostenverzekeraar.

2. De bestreden beslissing

Verzoekster komt op tegen de beslissing van de ziektekostenverzekeraar van 25 maart 2009 de kosten verbonden aan een HPV-vaccinatie ter voorkoming van baarmoederhalskanker bij verzekerde niet te vergoeden.

3. Ontstaan en verloop van het geding

- 3.1. Ten tijde van de onderhavige aanvraag was verzekerde bij de ziektekostenverzekeraar verzekerd tegen ziektekosten op basis van de [naam ziektekostenverzekeraar] Zorg Vrij Polis (hierna: de zorgverzekering). Een zorgverzekering betreft een verzekering als bedoeld in artikel 1, onderdeel d, Zorgverzekeringswet (verder: Zvw). Verder was ten behoeve van verzekerde bij de ziektekostenverzekeraar de aanvullende ziektekostenverzekering [naam ziektekostenverzekeraar] Extra Zorg polis 4 afgesloten (hierna: de aanvullende ziektekostenverzekering). Beide verzekeringen zijn schadeverzekeringsovereenkomsten als bedoeld in artikel 7:925 van het Burgerlijk Wetboek (verder: BW).
- 3.2. Omdat verzekerde met 16 jaar te oud is om deel te kunnen nemen aan het Rijksvaccinatieprogramma voor de HPV-vaccinatie ter voorkoming van baarmoederhalskanker, heeft verzekerde dit op eigen kosten via de huisarts laten doen. De kosten daarvan, te weten € 419,19, heeft verzoekster gedeclareerd bij de ziektekostenverzekeraar (hierna: de aanspraak). Bij brief van 25 maart 2009 heeft de ziektekostenverzekeraar aan verzoekster medegedeeld dat de aanspraak is afgewezen.
- 3.3. Verzoekster heeft aan de ziektekostenverzekeraar om heroverweging gevraagd. Bij brief van 4 mei 2009 heeft de ziektekostenverzekeraar aan verzoekster medegedeeld zijn standpunt te handhaven.
- 3.4. De Ombudsman Zorgverzekeringen heeft nadien bemiddeld. Dit heeft niet geleid tot een ander standpunt van de ziektekostenverzekeraar.
- 3.5. Bij brief van 10 juli 2009 heeft verzoekster de Geschillencommissie Zorgverzekeringen (hierna: de commissie) verzocht te bepalen dat de ziektekostenverzekeraar gehouden is de aanspraak alsnog in te willigen, ten laste van de zorgverzekering, dan

wel de aanvullende ziektekostenverzekering (hierna: het verzoek).

- 3.6. Na daartoe in de gelegenheid te zijn gesteld, is door verzoekster het verschuldigde entreegeld ad € 37,-- voldaan, waarna de commissie de ziektekostenverzekeraar de mogelijkheid heeft geboden op de stellingen van verzoekster te reageren. Bij dit verzoek waren afschriften van de door verzoekster aan de commissie overgelegde stukken gevoegd.
- 3.7. De ziektekostenverzekeraar heeft van de geboden mogelijkheid tot het geven van een reactie gebruik gemaakt en de commissie bij brief van 12 augustus 2009 zijn standpunt kenbaar gemaakt. Een afschrift hiervan is op 13 augustus 2009 aan verzoekster gezonden.
- 3.8. Partijen zijn in de gelegenheid gesteld zich te doen horen. Verzoekster heeft op 21 augustus 2009 schriftelijk medegedeeld mondeling gehoord te willen worden.
- 3.9. Bij brief van 13 augustus 2009 heeft de commissie het College voor zorgverzekeringen (hierna: het CVZ) verzocht om advies, als bedoeld in artikel 114, lid 3, Zvw. Bij brief van 10 september 2009 heeft het CVZ (zaaknummer 29088553) bij wege van voorlopig advies de commissie geadviseerd het verzoek, voor zover dat ziet op de zorgverzekering, af te wijzen op de grond dat het vaccin Gardasil niet is opgenomen in het GVS. Een afschrift van het CVZ-advies is gelijktijdig met de uitnodiging voor de hoorzitting aan partijen gezonden.
- 3.10. Verzoekster en de ziektekostenverzekeraar zijn op 7 oktober 2009 in persoon respectievelijk telefonisch gehoord. Partijen zijn daarbij in de gelegenheid gesteld te reageren op het advies van het CVZ.
- 3.11. Bij brief van 8 oktober 2009 heeft de commissie het CVZ een afschrift van het verslag van de hoorzitting gezonden met het verzoek mede te delen of het verslag aanleiding geeft tot aanpassing van het voorlopige advies. In reactie daarop heeft het CVZ bij brief van 14 oktober 2009 de commissie medegedeeld dat het verslag geen aanleiding vormt tot aanpassing van zijn advies en dat het voorlopige advies als definitief kan worden beschouwd.

4. Het standpunt en de conclusie van verzoekster

- 4.1. Verzoekster stelt, voor zover voor het onderhavige geschil van belang, allereerst dat zij zich niet met de beslissing van de ziektekostenverzekeraar kan verenigen. Zij beroept zich nadrukkelijk op artikel 24 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind, voor zover nodig in samenhang met artikel 1 van de Grondwet. Verzoekster wijst op het tweede lid van artikel 24 van dat Verdrag, hetwelk de verdragsstaten verplicht de volledige verwezenlijking van het recht van kinderen op toegang tot voorzieningen van gezondheidszorg na te streven en passende maatregelen te nemen voor een aantal met name genoemde onderwerpen, waaronder preventieve gezondheidszorg. Daaronder dienen onmiskenbaar vaccinaties te worden gerekend.
- 4.2. Het niet vergoeden van de vaccinatie levert aldus een niet te rechtvaardigen onderscheid op jegens andere minderjarigen aan wie het vaccin, in het kader van het Rijksvaccinatieprogramma, wel kosteloos ter beschikking wordt gesteld, en kan dus als discriminatoir worden aangemerkt, aldus verzoekster. Daarbij wijst verzoekster nadrukkelijk erop dat verzekerde nog geen seksuele contacten heeft gehad en dat

het vaccin derhalve voor haar even effectief is als voor andere, jongere meisjes. Voorts benadrukt verzoekster dat het hier de bescherming tegen een levensbedreigende ziekte betreft.

- 4.3. De inenting wordt volgens verzoekster door de Gezondheidsraad zo dringend noodzakelijk bevonden dat deze voor een bepaalde leeftijdsgroep is opgenomen in het Rijksvaccinatieprogramma. Uitsluitend vanwege de noodzaak van de inenting is hier voor gekozen. Opneming in het basispakket zou namelijk een minder hoge vaccinatiegraad opleveren. Niettemin is het besluit van de ziektekostenverzekeraar de vaccinatie niet te vergoeden voor haar minderjarige dochter die buiten de betrokken leeftijdsgroep valt naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar.
- 4.4. Ter zitting heeft verzoekster haar standpunt herhaald. Daarbij benadrukt zij dat een kleine groep meisjes wordt gediscrimineerd, en dat hen zorg wordt onthouden. De precedentwerking – zoals door de ziektekostenverzekeraar is gesteld – valt mee, omdat het slechts een kleine groep betreft, te weten meisjes van 16 en 17 jaar oud. De ziektekostenverzekeraar kijkt echter enkel naar de kosten.
- 4.5. Verzoekster komt tot de conclusie dat haar verzoek dient te worden toegewezen.

5. Het standpunt en de conclusie van de ziektekostenverzekeraar

- 5.1. De ziektekostenverzekeraar stelt, voor zover voor het onderhavige geschil van belang, dat de betreffende vaccinatie voor een bepaalde leeftijdscategorie is opgenomen in het Rijksvaccinatieprogramma. Verzekerde valt niet binnen deze leeftijdscategorie, waardoor geen vergoeding mogelijk is. De desbetreffende vaccinatie tegen baarmoederhalskanker is niet opgenomen in de zorgverzekering, dan wel de aanvullende ziektekostenverzekering, waardoor geen vergoeding mogelijk is. Een vergoeding uit coulance vindt de ziektekostenverzekeraar niet gewenst, omdat dit een on gepaste precedentwerking tot gevolg kan hebben.
- 5.2. Ter zitting is door de ziektekostenverzekeraar ter aanvulling aangevoerd dat hij is gebonden aan hetgeen is bepaald in de Zorgverzekeringswet. Daarin is de HPV vaccinatie niet opgenomen. Een coulancehalve vergoeding zou ongewenste precedentwerking tot gevolg hebben, en hiermee wordt op een hoger niveau overigens niets gewijzigd. De ziektekostenverzekeraar bestrijdt dat enkel waarde wordt gehecht aan het kostenaspect. Hij kan echter niet ingaan tegen de regelgeving en het RIVM.
- 5.3. De ziektekostenverzekeraar komt tot de conclusie dat de aanvraag van verzoekster terecht is afgewezen.

6. De bevoegdheid van de commissie

De commissie is bevoegd van het geschil kennis te nemen en daarover, zowel ten aanzien van de zorgverzekering als ten aanzien van de aanvullende ziektekostenverzekering, bindend advies uit te brengen.

7. De beoordeling van het geschil

- 7.1. In geschil is of de ziektekostenverzekeraar gehouden is de kosten, verbonden aan een HPV-vaccinatie ter voorkoming van baarmoederhalskanker bij verzekerde, te vergoeden ten laste van de zorgverzekering, dan wel de aanvullende ziektekosten-

verzekering. Dienaangaande overweegt de commissie als volgt.

- 7.2. Tussen partijen is niet in geschil dat verzekerde vanwege haar leeftijd geen recht heeft op vaccinatie volgens het Rijksvaccinatieprogramma, en dat de zorgverzekering en de aanvullende ziektekostenverzekering geen dekking bieden voor dergelijke vaccinaties, zodat de bespreking hiervan achterwege kan blijven.
- 7.3. Voor zover verzoekster stelt dat het niet opnemen van de vaccinatie in het basispakket leidt tot discriminatie en daarmee in strijd is met artikel 1 van de Grondwet, dan wel in strijd met het bepaalde in artikel 24 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind, overweegt de commissie het volgende. De commissie stelt allereerst vast dat de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport besloten heeft, op grond van een advies van de Gezondheidsraad, de vaccinatie op te nemen in het Rijksvaccinatieprogramma, wat betekent dat bekostiging volledig geschiedt uit de rijksmiddelen en niet uit het stelsel van de zorgverzekering waarvoor (ook door verzoekster) premie verschuldigd is. Klaarblijkelijk is door het CVZ, in deze de aangewezen instantie, niet geadviseerd om in plaats daarvan dan wel daarnaast eenzelfde soort voorziening op te nemen met het oog op met name de niet tot de primaire doelgroep behorende minderjarigen. Het is niet aan de commissie om te treden in beleidsbeslissingen van algemene strekking. Van strijd met het gelijkheidsbeginsel jegens de verzekerde is in deze overigens niet gesteld en is de commissie ook niet gebleken.
- 7.4. Voor zover verzoekster stelt dat het niet opnemen van de vaccinatie in de zorgverzekering of de aanvullende ziektekostenverzekering naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is, overweegt de commissie het volgende. Voor de zorgverzekering geldt dat aard en omvang van de verzekerde prestaties bij of krachtens de wet zijn bepaald. De ziektekostenverzekeraar is niet bevoegd hiervan af te wijken, aangezien de aangeboden verzekering dan geen zorgverzekering is en – formeel gezien – de verzekeringsplichtige, dan door het sluiten van die verzekering, niet aan zijn wettelijke verplichtingen heeft voldaan. Voor wat betreft de aanvullende ziektekostenverzekering wijst de commissie op het beginsel van contractsvrijheid, in deze tussen de ziektekostenverzekeraar en verzoeker. Eén en ander neemt niet weg dat zowel voor de zorgverzekering als voor de aanvullende ziektekostenverzekering de situatie is dat ingevolge artikel 6: 248 lid 2 BW een tussen partijen overeengekomen regel niet van toepassing is voor zover dit in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn. De commissie overweegt in dit verband dat de kosten van de vaccinatie niet onoverkomelijk zijn, en voorts dat verzoekster zelf gekozen heeft voor deze specifieke aanvullende ziektekostenverzekering, en de voorwaarden daarvan destijds heeft aanvaard. Het beroep op artikel 6: 248 lid 2 BW kan daarom niet slagen.

Conclusie

- 7.5. Het voorgaande leidt ertoe dat het verzoek dient te worden afgewezen.

8. Het bindend advies

8.1. De commissie wijst het verzoek af.

Zeist, 21 oktober 2009,

Voorzitter